

## **С Т А Н О В И Щ Е**

От проф. д-р Стоянка Цвяткова Желева-Попова, д.м., хабилитирана по научната специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“, вътрешен член на Научно жури избрано и гласувано от ФС на Факултет „Обществено здравеопазване“ при МУ - Варна (Протокол № 182/06.04.2022 г.) и назначено със заповед на Ректора № Р-109-162/14.04.2022. Съгласно Протокол №1 /29.04.2022 от проведено първо заседание на Научното жури съм определана да изготвя становище.

**По процедура за заемане на академична длъжност “професор” в област на висшето образование 7. „Здравеопазване и спорт“, професионално направление 7.1. „Медицина“ и научна специалност „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ за нуждите на Катедрата по социална медицина и организация на здравеопазването към Факултета по обществено здраве на Медицински университет-Варна, обявен в Държавен вестник, бр. 14 от 18.02.2022 г.**

### **Кариерен профил на кандидатката**

Доц. д-р Клара Докова, д.м. завършила МУ-Варна ОКС магистър, специалност „Медицина“ през 1994г. В периода 1996–97г. надгражда ОКС магистър, специалност „Обществено здравеопазване“, Университет Маастрихт, Нидерландия, което до голяма степен определя областта на нейното професионално развитие. През 2009г. след успешна защита на дисертационен труд придобива образователно-научната степен „доктор“. От 1999 г. е със специалност „Социална медицина“. Професионално развитие: 1995 г. - 1996 г. Клара Докова работи като „лекар-терапевт“, Общинска болница - Аспарухово, а в периода 1999 г. - 2001 г. е координатор на изследователски проект към Сдружение „Обществено здравеопазване-99“. От 2001 г. започва нейната академична кариера в катедрата по Социална медицина на Медицински университет-Варна като „асистент“, „старши-асистент“, „главен-асистент“. През 2012 г. заема академичната длъжност „доцент“ към същата катедра, на която позиция продължава

и в момента. В периода 2014 - 2020г. е избрана за Зам. Декан и Декан на ФОЗ, Медицински университет, Варна.

Владее перфектно писмено и говоримо английски и руски езици.

### **Научно-изследователска дейност на кандидатката**

Доц. Клара Докова участва в настоящия конкурс с 93 заглавия на пълнотекстови публикации, израз на цялостната ѝ научно-изследователска дейност включващи: Научна продукция, покриваща минималните наукометрични изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ (36 броя); Пълнотекстови публикации в научни списания и сборници, извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „професор“ (10 броя); пълнотекстови публикации, представени за заемане на АД „доцент“ (42 броя), публикации, представени за придобиване на ОНС „доктор“ (5 броя) и учебник-1 брой.

Обект на рецензиране по настоящия конкурс са 47 разработки, публикувани след 2012г., разпределени както следва:

- 1. Научна продукция, покриваща минималните наукометрични изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“ в област 7. Здравеопазване и спорт по критерии – 36 броя:**

Критерий А. Показател 1: Дисертационен труд за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ „Осведоменост, лечение и контрол на артериалното налягане сред селското население. Бариери за контрол“ 1 брой; точки: 50

Критерий В. Показател 3: Хабилитационен труд – монография „Проучвания на глобален болестен товар. Болестен товар в България 1990-2019. Варна: МУ – Варна; 2022. ISBN 978-619-221-373-2 1 брой; точки: 100

Критерий Г. Показател 7: Публикации и доклади, публикувани в научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация - 15 броя; точки: 113,73

Критерий Г. Показател 8: Публикации и доклади, публикувани в нереферираны списания с научно рецензиране или публикувани в редактирани колективни томове - 18 броя; точки: 270

Критерий Г. Показател 9: Публикувана глава от колективна монография - 1 брой ; точки: 6.67

**2. Пълнотекстови публикации в научни списания и сборници, извън минималните наукометрични изисквания за заемане на АД „професор“ – 10 броя**

Пълнотекстови публикации в научни списания – 9 броя; точки: 83.5

Пълнотекстова публикация в сборник с доклади – 1 брой; точки: 7.5

**3. Публикуван университетски учебник „Медицинска социология“, Варна: Стено; (ISBN 978-619-241-200-5) 2022. – 1 брой**

Научните трудове на доц. Докова са публикувани в авторитетни международни научни издания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни с научна информация (15 броя, което е близо 1/3 от всички публикации): *BMC Public Health, Eur J Public Health, Neuroepidemiology, Lancet Neurology, J Patient Experience, BMJ, Ophthalmic Epidemiol.*, както и в различни наши пристижни списания с научно рецензиране (18 броя): *Социална медицина, Scripta Scientifica Salutis Publicae, Health Economics and Management., Варненски медицински форум, Списание на Българската лига по хипертония, Асклепий, Black Sea Journal of Medicine and Public Health, Scripta Scientifica Medica*. Публикува глава в колективна монография, издание на СЗО: „*Health 2020 priority area four: creating supportive environments and resilient communities. A compendium of inspirational examples*“.

Всички пълнотекстови публикации са приложени в електронен формат към материалите по конкурса.

**Научната активност** на доц. Докова се изразява в няколко направления: Сериозното представяне в разнородни научни форуми в страната (18 участия) и в чужбина (12 съобщения), което гарантира популяризиране на нейната научна продукция в периода 2013 г. – Април 2022 г. (съгласно Приложение 1).

Клара Докова е представила справка за 16 цитирания на нейни трудове в чуждестранни списания, реферирани и индексирани в световноизвестни бази данни

с научна информация, изпълняващи минималните изисквания за АД „професор“. Реалните цитирания съгласно Web of Science са над 15000 (Приложена Академична справка).

Впечатляващ е високият общ Импакт фактор на списанията, в които кандидатката публикува: 1312.812 от 34 публикации (съответно IF = 1307.034 от 31 публикации след заемане на АД „доцент“). Високите цитираност и IF са доказателство за качеството на научните изследвания и актуалността на тематиката, научно признание и утвърденост на автора.

Доц. Докова проявява активна проектна дейност, като само през периода 2013 – април 2022 г. е ръководител на 3 изследователски проекта, на един от които ръководител на българския екип в международен проект; участник в 4 значими международни изследователски проекти, както и в 2 национални.

Доц. Докова е ръководител и съръководител на 5 успешно защитили докторанти. Има активни научни профили в: Google Scholar, Scopus ID, ORCID, Web of Science, ResearchGate.

Доц. Докова членува в престижни научни и професионални организации: European Public Health Association, International Epidemiological Association, European Stroke Organization, Български лекарски съюз, БАОЗ, БНДОЗ. Разгръща активна дейност като сътрудник на Global Burden of Disease Study; като Focal Point за Регион Варна към Мрежата на СЗО „Региони за здраве“ и член на Управителния съвет на Сдружение „Обществено здравеопазване – 99“.

Член е на редакционните колегии на: списанията „Социална медицина“ и „Scripta Scientifica Salutis Publicae“. Носител на престижната награда „Питагор“ – жени в науката' 2020.

### **Оценка на научно-изследователската и научно - приложната дейност на кандидатката**

Научната продукция на доц. Докова обхваща широк кръг значими социално-медицински проблеми, като научните, практико-приложни и методични приноси могат да бъдат систематизирани в следните основни тематични области:

**Основно направление** в изследователската дейност на Докова с голям обем публикации е оценка на общественото здраве и здравни неравенства, с акцент върху комплексна оценка на болестния товар в България и ролята на основните рискови фактори за здравето на българското население, отразени в монографичния труд „Проучвания на глобален болестен товар. Болестен товар в България 1990-2019“ и редица други публикации в реферирани и индексирани международни списания. **Епидемиологията на хроничните заболявания** и по-специално сърдечно-съдовите заболявания, диабет, имащи изключително отражение върху болестния товар при българското население и здравните неравенства в Европа са фокус в изследванията на доц. Докова. Предложени са приоритети със значение за развитието на здравната политика в България.

Специално внимание искам да обърна върху усилията на клара Докова за проучване международния опит за създаване на регистри на хронични заболявания и личния ѝ принос за изграждане на национални регистри.

**Научните трудове по направление „Профилактика и промоция на здравето“** фокусират върху нови за страната ни концепции и идеи в тази област, както в теоретичен, така и в практически план (места за промоция на здравето, модели за въздействие върху поведението), които оценявам като принос за стимулиране развитието на теорията на промоцията на здравето и нейната практическа реализация у нас.

**Като университетски преподавател доц. Докова не пропуска да изследва образователните аспекти на здравните специалности**, които са представени в 12 публикации. Те са насочени основно към синхронизиране на българското образование с Европейските препоръки, както и към изясняване на социалния статус, професионалната реализация и удовлетвореност на здравните професионалисти. Със своя учебник „Медицинска социология“, представен за участие в конкурса, доц. Докова запълва една ниша, касаеща приложението на основни социологически теории в областта на медицината и здравеопазването, чието познаване и прилагане е част от подготовката на студентите от всички специалности.

Освен посочените приноси с оригинален характер, такива, които обогатяват съществуващите знания и с научно-приложен характер, трудовете на доц. Докова

съдържат и приноси в методологията на научните изследвания (напр. методологични особености в проучването на глобалния болестен товар).

#### **Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидатката**

Доц. Клара Докова е утвърден и уважаван преподавател в областта на общественото здраве с над 20 години преподавателски стаж. Води лекционни курсове на студенти от различни специалности и ОКС (включително и англоезично обучение) по 7 дисциплини: Въведение в епидемиологията, Приложна епидемиология и промоция на здравето, Медицинска социология, Социология на здравето и болестта, Медико-социални аспекти на уврежданията, Показатели и оценка на общественото здраве, Въведение в общественото здраве, както и упражнения по 5 дисциплини. Годишната учебна натовареност по академична справка за последните пет години е между 320 и 550 часа, което и надхвърля приетия норматив. Доц. Докова води курсове по СДО. Работи с докторанти от докторските програми по „Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“ и „Управление на общественото здраве“, ръководи дипломанти в магистърски програми. Автор е на съвременен учебник „Медицинска социология“ и на Ръководство по биостатистиката за англоезични студенти.

#### **Съответствие с изискванията на МУ – Варна, за заемане на академичната длъжност „професор“**

Група показатели	Изискуем брой точки	Постигнат бр. точки от доц. Клара Докова,д.м.
A 1	50	50
B 3	100	100
Г (5-9)	200	411.05
Д (10-15)	100	240
E (13-22)	100	450

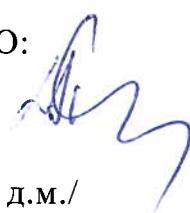
**Заключение:** Представената Академична справка, изготвена от Библиотеката на МУ-Варна показва, че наукометричните показатели на доц. Клара

Докова значимо надхвърлят критериите, предвидени в Правилника на МУ-Варна за заемане на академичната длъжност „професор”.

Познавам Клара Докова от постъпването ѝ на работа в Катедрата по социална медицина и нейното изграждане, базиране на интелект и образованост, като високо ерудиран, иновативно мислещ, компетентен специалист и преподавател в областта на общественото здраве. Задълбочен изследовател със сериозни научни интереси и прецизност доц. Докова е търсен партньор в авторитетни изследователски екипи със значими научни постижения, публикувани в престижни международни издания с висок IF. Изключително етична и коректна в отношението си към колеги и студенти. Въз основа на положителната оценка на цялостната учебно-преподавателската, научна, ръководна и обществена дейност, намирам за основателно да предложа доц. Клара Георгиева Докова д.м. да заеме академичната длъжност „професор“ по научната специалност **”Социална медицина и организация на здравеопазването и фармацията“** за нуждите на Катедрата по социална медицина и организация на здравеопазването при Факултета по обществено здраве на Медицински университет-Варна.

Дата: 30.05.2015г.

ЧЛЕН НА ЖУРИТО:

  
/проф. Ст. Попова, д.м./

